

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

(în română și în engleză)

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextual integrării europene

Cifrul proiectului 20.80009.1606.01

Realizările din cadrul proiectului, etapa 4 (obiectul de cercetare – limba română), au vizat: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine în stabilirea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, al standardizării și al unificării terminologiilor; valorificarea textelor românești vechi; reactualizarea patrimoniului onomastic și al celui toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii; elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice în limba română la nivelurile: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.; salvagardarea arhivei dialectologice; digitalizarea și transliterarea în alfabet latin a textelor dialectale, a dicționarelor etc.

La tema proiectului, s-au publicat 68 de lucrări științifice: **4 studii monografice** (*Enunțul între gramatică și discurs* (coord. Ion Bărbuță), *Substantivele deverbale în acatistele românești: valori semantice și funcționale* (dr. Ecaterina Brăguță), *Englezismele în mass-media: adaptare și funcționalitate* (Livia Căruntu-Caraman), *Sandipa, un vechi manuscris românesc* (Galaction Verebceanu); **5 dicționare** (*Dicționar de englezisme recente* (Livia Caruntu-Caraman), *Dicționar poliglot de branding* (coord. Inga Druță), *Dicționarul Orașele și satele din Republica Moldova; ghid toponimic, geografic și istoric; volumul I, A-L* (Anatol Eremia), *Didactica metaforei. Mic dicționar român-englez de termeni-metaforă; cu ilustrații și etimologii* (coord. Eugenia Mincu), *Dicționar frazeologic motivațional; cu ilustrații și contexte* (Angela Savin-Zgardan); **3 culegeri științifico-didactice** (*Texte dialectale. Supliment la Atlasul lingvistic moldovenesc/Atlasul lingvistic român pe regiuni. Basarabia, Nordul Bucovinei, Transnistria* (lucrare colectivă), *Ființa cuvântului. Limba română: corectitudine și controverse* (coord. Liliana Botnari), *Lingvistica în Republica Moldova. Indice bibliografic (2014-2022)* (Maria Onofraș); **1 articol** indexat SCOPUS (Angela SAVIN), **4 articole** în reviste din străinătate recunoscute, **13 articole** în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, categoria B, **1 articol** în culegere de lucrări științifice editate peste hotare, **33 de articole** în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare și în Republica Moldova)/naționale, **1 teză** la conferință științifică națională, **3 recenzii**. S-au susținut **45 de comunicări** în cadrul manifestărilor științifice: manifestări științifice internaționale (în străinătate) – 6, manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova) – 15, manifestări științifice naționale – 24. Au fost oferite 427 de avize de etimologizare a numelui și a prenumelui. Au fost elaborate **76 de tablete** de cultivare a limbii române, incluse în culegerea *Ființa cuvântului*. A fost susținută o teză de doctorat: *Substantivele deverbale în textul religios: valori denotative și conotative* (autor: Brăguță Ecaterina).

Site-ul *LogosPlus* (logosplus.ifr.md), portal de resurse filologice, destinat publicului larg, promovează norma și esteticul limbii române. A fost dezvoltată platforma <https://dex.ifr.md>, cu interfețe de căutare și navigare optimizate pentru utilizatori: *Dicționarul explicativ al limbii române actuale, Volumele I-IV*; *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi*; *Dicționarul de antonime*; *Dicționarul poliglot de aforisme*; *Dicționarul poliglot de marketing*; *Micul dicționar etimologic al limbii române*; *Micul dicționar român-englez de termeni-metaforă*.

Astfel, scopul și obiectivele propuse (etapa 4) au fost realizate.

The achievements within the project, stage 4 (research object – the Romanian language), aimed at revaluing the static element of the Romanian language, the Greco-Latin foundations in

establishing the terminological profile in the Romanian language in the context of internationalization, standardization, and the unification of terminologies; valorising old Romanian texts; updating onomastic and toponymic heritage, identifying dynamic elements of the language; elucidating linguistic and terminological phenomena in the Romanian language at morphological, lexical, semantic, functional levels, etc.; preserving the dialectological archive; digitizing and transliterating dialectal texts, dictionaries, etc.

Within the project, **68 scientific papers were published: 4 monographic studies** (*Enunțul între gramatică și discurs* (coord. Ion Bărbuță), *Substantivele deverbale în acatistele românești: valori semantice și funcționale* (Ecaterina Brăguță), *Englezismele în mass-media: adaptare și funcționalitate* (Livia Caruntu-Caraman), *Sandipa, un vechi manuscris românesc* (Galaction Verebceanu); **5 dictionaries** (*Dicționar de englezisme recente* (Livia Caruntu-Caraman), *Dicționar poliglot de branding* (coord. Inga Druță), the dictionary *Orașele și satele din Republica Moldova; ghid toponimic, geografic și istoric, volumul I, A-L* (Anatol Eremia), *Didactica metaforei. Mic dicționar român-englez de termeni-metaforă; cu ilustrații și etimologii* (coord. Eugenia Mincu), *Dicționar frazeologic motivațional; cu ilustrații și contexte* (Angela Savin-Zgardan); **3 scientific and didactic collections** (*Texte dialectale. Supliment la Atlasul lingvistic moldovenesc/Atlasul lingvistic român pe regiuni. Basarabia, Nordul Bucovinei, Transnistria* (collective work), *Ființa cuvântului. Limba română: corectitudine și controverse* (coord. Liliana Botnari), *Lingvistica în Republica Moldova. Indice bibliografic (2014-2022)* (Maria Onofraș), **1 SCOPUS-indexed article** (Angela SAVIN), **4 articles** in recognized foreign journals, **13 articles** in journals included in the National Register of Profile Journals, category B, **1 article** in a collection of scientific papers published abroad, **33 articles** in the proceedings of international scientific conferences (in the Republic of Moldova and abroad)/national, **1 thesis** at a national scientific conference, **3 scientific reviews**. **45 presentations** were made at scientific events: international scientific events (abroad) – 6, international scientific events (in the Republic of Moldova) – 15, national scientific events – 24. **427 certificates** of etymologization of first and last names have been provided. 76 language linguistic tablets were developed, included in the collection *Ființa cuvântului*. A doctoral thesis was defended: *Substantivele deverbale în textul religios: valori denotative și conotative* (author: Ecaterina Brăguță). The *LogosPlus* website (www.logosplus.ifr.md), a portal for philological resources for the general public, promotes the norm and aesthetics of the Romanian language. The www.dex.ifr.md platform was developed, with search and navigation interfaces optimized for users: *Dicționarul explicativ al limbii române actuale, volumes I-IV*; *Dicționarul de cuvinte și sensuri noi*; *Dicționarul de antonime*; *Dicționarul poliglot de aforisme și expresii latine*; *Dicționarul poliglot de marketing*; *Micul dicționar etimologic al limbii române*; *Mic dicționar de termeni-metaforă*.

Consequently, the proposed goals and objectives (stage 4) have been achieved.